

EFOP-3.4.3-16-2016-00014

SZÉCHENYI 2020

Dr. habil. Bujdosó Géza

Agroerdészeti lehetőségek a gyümölcsstermesztésben

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával.

Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

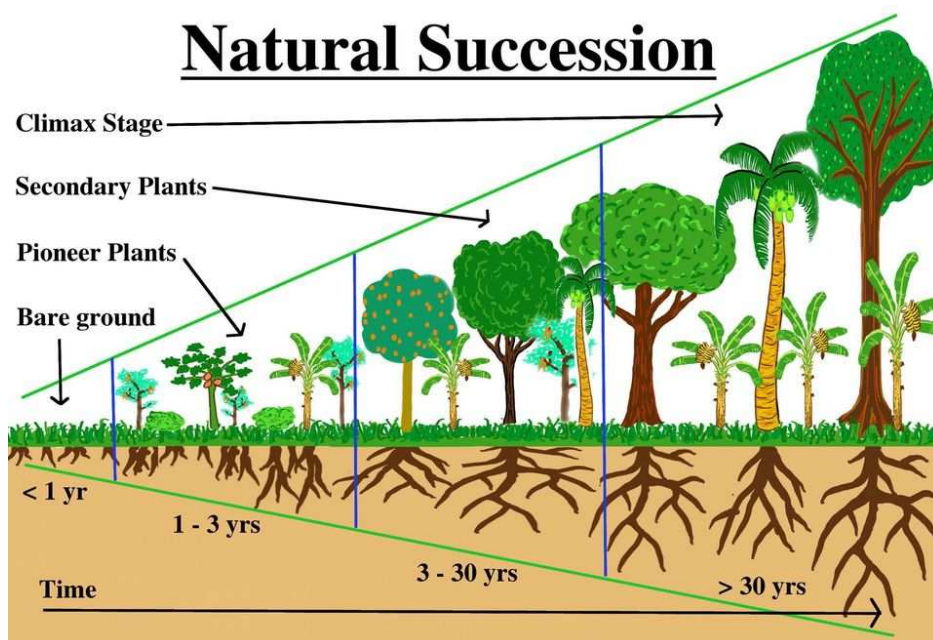
SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az agroerdészeti rendszerek **klasszikus értelemben** véve **legalább két növényfaj** szorosan véve **egymás melletti**, egy „rendszerben” történő termesztésére értendő. Az agroerdészetet **leginkább a kölcsönösség jellemzi** minimális versengéssel (pl: dióval sűrített dió ültetvény, cseresznye- és meggyfák vegyes telepítése, gyümölcsfajok sorközeiben lágyszárú növények termesztése zöldtrágyaként, vagy terméséért; trópusi gyümölcsstermesztés: egymást jól kiegészítő kulturák: banán (napfényigények) – kakaó (árnyékkedvelő) ültetvények, káki gyümölcs – kávé). A agroerdészeti rendszerek az egyes társulások egymásra épülésén alapszanak, ami régóta ismert a természetben.

Az agroerdészeti rendszerek kialakítása érdekében **félintenzív gyümölcsültetvényeket kell telepíteni vagy félintenzív ültetvények alakíthatók át**. Alkalmazásának **feltétele**, hogy közel azonos vagy egymást jól kiegészítő ökológiai és termesztés technológiai igényekkel rendelkezzenek a telepítendő gyümölcsfajok.

előnyei: - **kedvező mikroklíma kialakítása**

- **nagyobb hozam** (termésátlagok, fatömeg) érhető el mindkét faj esetében
- nagyobb CO₂ elnyelő képesség egységnyi felületen
- „**többlábon állás**”, mely biztosabb bevétel jelent a termeszőnek
- **biodiverzitás fokozása**
- több növényfajon **nagyobb az élettere a természetes ellenségeknek,** így

hatékonyabban kezelhetők az egyes kártevők

- kevesebb szermaradvány
- nagyobb rugalmasság a termesztési rendszerben

hátrányai: - **nagy beruházási költség**, mivel több kulturát kell telepíteni egy adott termőhelyre

Tágabb értelemben véve az agroerdészeti rendszerek közé sorolnak minden olyan társítást, „együttélést”, amiből **döntő többségben csak előnyök származnak** minden részvevő számára. A tágabb jelentéstartalomba már nemcsak növényfajok közötti kölcsönösségről szól, hanem növény- és állatfajok szoros kapcsolatáról is (pl: juhok legeltetése félintenzív gyümölcsültetvényekben).

előnyei: - kedvező mikroklíma kialakítása

- nagyobb hozam (termésátlagok, fatömeg) érhetőek el mindkét faj esetében
- nagyobb CO₂ elnyelő képesség egységnyi felületen
- „többlábbon állás”, mely biztosabb bevétel jelent a termesztőnek
- biodiverzitás fokozása
- több növényfajon nagyobb az élettere a természetes ellenségeknek, így hatékonyabban kezelhetők az egyes kártevők
- kevesebb szermaradvány
- nagyobb rugalmasság a termesztési rendszerben
- **állatok alkalmazásával csökken a gyomirtások száma, a vegyszeres gyomirtás elhagyható, a kaszálás minimalizálható, így a talaj káros tömörödöttsége mérsékelhető**
- az **állati ürülék kedvező a talajélet szempontjából**, ami **élénkebb** lesz, így javul a tápanyagok feltáródása a hasznos mikroorganizmusok tevékenysége végett és a **talaj tápanyagtartalma is növekszik**

hátrányai: - nagy beruházási költség, mivel több kulturát kell telepíteni egy adott termőhelyre

A kertészeti termesztésben inkább a fásszárú gyümölcsfajok fás szárú gyümölcsfajokkal vagy lágyszárú növényfajokkal alkotott elegyei terjedtek el. A **135/2017. (VI.9.) Kormányrendelet** Vidékfejlesztési Program „Erdősítés támogatása” alapján kizárólag erdészeti célú ültetvények jöhetnek létre, mivel a rendelet alapján **tilos** gyümölcs termőhelyi kataszterbe tartozó földrészleten erdészeti jellegű ültetvényt létrehozni.

(forrás: Internet)

Források

<https://regenfarmer.com/biodiversity-2/>

<https://www.facebook.com/renature.co/photos/a.1578164532300444/1799063596877202/?type=3&theater>

<https://www.agforward.eu/index.php/hu/describing-agroforestry-systems-with-high-value-trees-a-summary-copie.html>

<https://agroforum.hu/szaccikk/megujulo-energia-szaccikk/fas-szaru-ultetvenyek-es-agrar-erdeszeti-rendszerek-tamogatasai-a-vidékfejlesztés-erdekeben/>

Ellenőrző kérdések:

1. Mit nevezünk agroerdészeti rendszernek?
2. Melyek az előnyei és hátrányai az agroerdészeti rendszernek?
3. Mondjon példákat (legalább 3-at) agroerdészeti rendszerekre!